

Sodno-zdravniška mnenja.

Priobčuje dr. P. Defranceschi.

IX.

Trajno oslABLjenje besede.

(Fakultetno mnenje.)

Dva kmečka fanta sta se v pijanosti skregala ter se začela pretepati; mej tem je zabodel prvi svojega druga z žepnim nožem v vrat. Nož je bil oster in dolg 8 *cm*.

Sodna komisija je našla poškodovanca ležečega v postelji ter vsled velike izgube krvi zelo bledega. Razun dveh lahkih vreznin na čelu in na levem podlaktu je bila še jedna 8 *cm* dolga rana na levi strani vratu. Ta se začinja 3 *cm* pred uheljno krpico¹⁾ in se razteza skoro do zgornjega roba ščitastega hrustanca. Zgornji kot je oster, spodnji top. Robi so ostri in zijajo od zgoraj navzdol čedalje bolj. V zgornji polovici je rana površna, proti sredi čedalje globokejša ter sega v zdolnjem kotu 2 *cm* globoko. Tu se vidi spodnjočeljustno slinavko.²⁾ Ako si zamaši poškodovanec nos in usta, ter se potem napihne, ni opaziti, da bi šel zrak iz rane. Glas je hripav.

Ker prvi zdravnik ni mogel dognati, tiči li vzrok te hripavosti v oteklosti jabolčne sluznice ali pa v poškodbi jabolčnega živca, si je pridržal končno mnenje. Čez 6 tednov sta našla dva zdravniška zvedenca sledeče:

Rana začeljena, obrunek 8 *cm* dolg, rudečkast, skoro nepremičen, leva vratna stran v okolici obrunka precej otekla, sosebno tam, kjer je spodnjočeljustna slinavka. Razun katara v žrelu in podaljšanega jezička³⁾ ni najti v vratu nikake nepravilnosti, samo, da govori preiskovanec hripavo. Glede izvida o jabolku ni nič povedanega. Mnenje se glasi:

Težka oškodba, združena z motenjem zdravja in nezmožnostjo za izvrševanje poklica za najmanj 30 dni, prizadeta s

¹⁾ Ohrmuschelläppchen = lobulus auriculæ.

²⁾ Unterkieferspeicheldrüse = glandula submaxillaris.

³⁾ Zungenzäpfchen = uvula.

takim orodjem in na tak način, da je z le-tem navadno združena smrtna nevarnost. Nasledek te oškodbe pa je: trajno oslABLjenje besede.

Čez skoro 3 mesece sta preiskovala poškodovanca sodna zdravnika na sedežu okrožnega sodišča ter našla na levi lični in vratni strani 8 *cm* dolg, 2 *mm* širok obrunek, raztezajoč se od mesta, ležečega 2 prsta pred levo uheljno krpico do levega ščitastega hrustanca. Z jabolčnim zrcalom se opazi, da zaostaja pri izgovarjanju raznih črk leva glasotvorka¹⁾ ter ne zapira pravilno. Ta nepravilnost je nastala vsled poškodbe jabolčnega živca.

Ker je poškodovanec trdil, da je glas nekoliko čistejši sta izrazila zvedenca nado, da se bode čez nekaj časa stanje zboljšalo. —

Čez tri mesece sta se pa prepričala, da se nada ni vresničila ter je ostala hripavost jednaka: glas ni bil čist. Imenovana zvedenca sta se pridružila mnenju prvih zdravnikov, le trajnemu oslABLjenju besede nista mogla pritrditi. To pa iz naslednjih razlogov:

Pod izrazom »beseda« (»Sprache«) je razumeti zmožnost, da se izrazi artikulirano.²⁾ Tako zmožnost ima preiskovanec brezdvomno, ker izgovarja prav razumljivo posamezne zloge, da, celo posamezne samoglasnike in soglasnike. Če se prevdari, da smatra zakon trajno oslABLjenje besede za prav tako važno, kakor izgubo zarodne zmožnosti, očesa, rame ali roke, potem se ne more smatrati to, sicer trajno oslABLjenje glasu (»Stimme«) za takó zelo razširjeno, da bi je bilo postaviti v jedno vrsto z ošKodbami, navedenimi v §-u 156. *a* k. z.

Na kliniki za ušesne in jabolčne bolezni se je našlo na poškodovancu sledeče:

Desna glasotvorka pravilna, leva ima v zadnji tretjini majhno luknjico, ki je posebno dobro vidna, če poškodovanec glasno izgovori črko »a«. Glasotvorki niste posebno moteni v pregibanji, bodisi ob glasotvorjenji³⁾, bodisi ob dihanji. Le

¹⁾ Stimmband = ligamentum glottidis verum, chorda vocalis.

²⁾ Finger: Das Strafrecht II. B. S. 44. Dittrich: Gerichtliche Medizin S. 52.

³⁾ Phonatio = Stimmbildung.

zdi se, kakor bi leva glasotvorka vendar le nekoliko zaostajala. Vzrok hripavosti pa je vendar edino le luknjica v zadnji tretjini leve glasotvorke. Ker je hripavost nastopila takoj po prizadeti oškodbi, treba misliti, da je sunil poškodovavec nož naravnost v jabolko ter ranil na ta način glasotvorko. Popolnoma v soglasji s tem je izjava poškodovančeva. Koj po zadobljeni oškodbi je namreč izbljuval mnogo krvi in če je zatisnil zunanjo rano, se mu je izlila velika množina krvi v usta. Hripavost poškodovančeva ostane trajna, ker manjka, kakor rečeno, zadnja tretjina leve glasotvorke. Vsled tega ne more poškodovanec glasno govoriti, še manj pa glasno klicati. To hripavost je smatrati za trajno oslABLJENJE besede v smislu §-a 156. a k. z. ter ni moči iz tega razloga pritrđiti mnenju zdravnikov, trdečih, da je samó glas hripav, a izgovor razumljiv, torej beseda ohranjena in neoslabljená.

Iz pravosodne prakse.

Civilno pravo.

a) Če se motenje posesti popravi pred tožbo, je le-ta in sodna prepoved nepotrebna. — „Animus turbandi“.

C. kr. okr. sodišče v Metliki je na tožbo Ljudske posojilnice v Ljubljani zoper krajni šolski svet v Metliki zaradi motenja posesti s končnim sklepom od 11. marcija 1899 opr. št. C 24/99—3 odbilo tožbeno zahtevanje: »Tožiteljica je v zadnji dejanski posesti metliškega gradu parc. št. 82/1 k. o. Metlika in zlasti tudi grajskega, to parcelo omejujočega zidu in pa grajskega vrta; toženec je to zadnjo dejanjsko posest motil, ko je na šolskem dvorišču v Metliki dal napraviti leseno stavbo, ki je naslonjena na grajski zid, koje streha je takrat, ko je zadobila tožiteljica vednost o motitvi, to je 7. februarja 1899, sezala v dolgosti približno 4.50 m in v širokosti 0.32 m nad grajski zid in koje strešne late so takrat sezale še čez to nad zid sezajočo širino drvarnične strehe v grajski vrt; toženec mora vse to priznati, obnoviti prejšnji stan in v bodoče vsako motenje navedene posesti tožiteljice opustiti ter povrniti stroške.«